

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 25 päivänä maaliskuuta 2014

227/2014

Valtiovarainministeriön asetus

vaihtoehtorahastojen hoitajien sekä erityisen säilytysyhteisön toimilupahakemukseen liitettävistä selvityksistä

Annettu Helsingissä 20 päivänä maaliskuuta 2014

Valtiovarainministeriön päätöksen mukaisesti säädetään vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain (162/2014) 4 luvun 10 §:n 1 ja 2 kohdan sekä 14 luvun 15 §:n nojalla:

1 §

Soveltamisala ja suhteellisuusperiaate

Tässä asetuksessa säädetään hakemukseen liitettävistä selvityksistä haettaessa vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain (162/2014):

- 1) 4 luvun 1 §:ssä tarkoitettua vaihtoehtorahastojen hoitajan toimilupaa;
- 2) 14 luvun 4 §:ssä tarkoitettua erityisen säilytysyhteisön toimilupaa.

Tätä asetusta on hakemukseen liitettäviä selvityksiä ja niiden riittävyttä samoin kuin mahdollisia lisäselvityksiä ja niiden tarpeellisuutta arvioitaessa sovellettava tavalla, joka ottaa huomioon vaihtoehtorahastojen hoitajan ja erityisen säilytysyhteisön sekä niiden konsolidointiryhmien koon, oikeudellisen ja hallinnollisen rakenteen sekä toiminnan laadun ja laajuuden (*suhteellisuusperiaate*). Vaihtoehtorahastojen hoitajan tai erityisen säilytysyhteisön hallituksen on hyväksyttävä suhteellisuusperiaatteen soveltamisen perusteet.

2 §

Selvitys vaihtoehtorahastojen hoitajan toimiluvan hakijasta

Toimilupahakemuksesta, jonka on oltava

kirjallinen, on käytävä ilmi vaihtoehtorahastojen hoitajan toimilupaa hakevan yhtiön täydellinen toiminimi, käytettävät aputoiminimet, kotipaikka, posti- ja käyntiosoite sekä yhtiön toimipaikat Suomessa ja ulkomailla ja pääkonttori Suomessa.

Hakemukseen on liitettävä:

1) jäljennös yhtiön voimassa olevasta yhtiöjärjestyksestä;

2) yhtiön voimassa oleva kaupparekisteriote;

3) ote tai jäljennös siitä yhtiökokouksen päätöksestä mahdollisine liitteineen, jolla yhtiöjärjestys on päätetty muuttaa vastaamaan vaihtoehtorahastojen hoitajan yhtiöjärjestyksen vaatimuksia ja josta ilmenevät yhtiön aikomus hakea vaihtoehtorahastojen hoitajan toimilupaa sekä muutettu yhtiöjärjestys;

4) selvitys siitä, että 3 kohdassa tarkoitettu yhtiöjärjestyksen muutos on jätetty rekisteröitäväksi kaupparekisteriin.

Hakemukseen on liitettävä selvitys vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 4 luvun 3 §:ssä tarkoitetuista vaihtoehtorahastojen hoitajan läheisistä sidoksista luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön. Hakemukseen on lisäksi liitettävä selvitys sopimuksista tai muista järjestelyistä, jotka johtavat tai saattavat johtaa läheisten sidosten syntymiseen.

Jos vaihtoehtorahastojen hoitajan toimilupaa haetaan perustettavan yhtiön lukuun, ha-

kemuksesta on käytävä ilmi hakijan nimi ja yhteystiedot, perustettavan yhtiön nimi, käytettävät aputoiminimet ja kotipaikka sekä perustettavan yhtiön toimipaikat Suomessa ja ulkomailla ja pääkonttori Suomessa.

Perustettavan yhtiön toimilupahakemukseen on liitettävä jäljennös yhtiön perustamissopimuksesta liitteineen.

3 §

Harjoitettava toiminta

Hakemuksessa on kuvattava vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain:

1) 2 luvun 3 §:ssä tarkoitettu vaihtoehtorahastojen hoitaminen, jota vaihtoehtorahastojen hoitaja aikoo tarjota;

2) 3 luvun 2 §:ssä tarkoitetut muut sallitut palvelut, joita vaihtoehtorahastojen hoitaja aikoo tarjota;

3) 3 luvun 3 §:ssä tarkoitetut liitännäispalvelut, joita vaihtoehtorahastojen hoitaja aikoo tarjota.

4 §

Toimintasuunnitelma

Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 4 luvun 1 §:n 2 momentin 3 kohdan mukaisena selvityksenä toiminnan järjestämisestä toimiluvan hakijan tulee laatia toimintasuunnitelma. Siinä on esitettävä vaihtoehtorahastojen hoitajan organisaatorakenne ja miten vaihtoehtorahastojen hoitaja aikoo täyttää lain mukaiset velvollisuutensa.

Vaihtoehtorahastojen hoitajan taloudellisten toimintaedellytysten arvioimiseksi toimintasuunnitelman tulee sisältää myös:

1) yksityiskohtainen selvitys harjoitettavaksi aiotun toiminnan laadusta ja laajuudesta, toiminnan jakautumisesta vaihtoehtorahastojen hoitamiseen, muihin sallittuihin palveluihin ja liitännäispalveluihin sekä selvitys asiakaskunnasta, henkilöstöstä ja palkitsemisjärjestelmästä;

2) kannattavuusarviot ja -tavoitteet sekä tulos- ja tase-ennusteet ja niiden perusteet seuraavalle kolmelle vuodelle;

3) arvio omien varojen riittävydestä seuraavalle kolmelle vuodelle ja suunnitelma

riittävän vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden varmistamiseksi;

4) selvitys pääoman saatavuudesta, laskelmat riskialueittaisesta pääomavaatimusten täyttymisestä ja kuvaus vakavaraisuuden hallinnan järjestämisestä.

Toimintasuunnitelman tulee lisäksi sisältää selvitys ulkoistettavista toiminnoista. Hakemuksesta on käytävä ilmi ulkoistettavia toimintoja hoitavien nimet ja yhteystiedot.

Jos hakijalla on aiempaa liiketoimintaa, hakemukseen on liitettävä tilinpäätöstiedot ja, jos hakija on konsernin osa, konsernitilinpäätöstiedot liitteineen kolmelta viimeiseltä tilikaudelta. Jos viimeisin tilinpäätös on laadittu aiemmin kuin kuusi kuukautta ennen hakemuksen jättämistä, hakemukseen on lisäksi liitettävä yhtiön hallituksen päiväämä ja allekirjoittama selvitys tilinpäätöksen laatimisen jälkeen sattuneista yhtiön taloudelliseen asemaan olennaisesti vaikuttaneista seikoista sekä yhtiön hakemushetken taloudellisesta tilanteesta ja tuloksista.

Vaihtoehtorahastojen hoitajan, joka suunnittelee harjoittavansa vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 3 luvun 2 §:n 2 momentissa ja 3 §:n 2 kohdassa tarkoitettua toimintaa, on liitettävä toimilupahakemukseen jäljennös hakemuksesta, jolla yhtiö on hakenut sijoituspalvelulain (747/2012) 11 luvussa tarkoitetun sijoittajien korvausrahaston jäsenyyttä.

5 §

Vähimmäispääoma

Jos vaihtoehtorahastojen hoitajalta edellytetty vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 6 luvun 2 §:ssä tarkoitettu osakepääoma ei ole toimilupaa haettaessa kokonaan maksettu, hakemukseen on liitettävä selvitys osakepääoman maksamista koskevista sitoumuksista. Selvityksen tulee sisältää osakeyhtiön perustamissopimus tai merkintälista, johon osakkeet on merkitty sekä tiedot merkitsijöistä ja näiden merkinnöistä. Hakemukseen on lisäksi liitettävä jäljennös kunkin merkitsijänä olevan oikeushenkilön osakkeiden merkintää koskevasta päätöksestä ja merkitsijän kaupparekisteriote sekä merkitsijänä olevan luonnollisen henkilön virkatodistus tai sitä vastaava selvitys.

Jos vaihtoehtorahastojen hoitajalta edellytetty osakepääoma on toimilupaa haettaessa kokonaan maksettu, toimilupahakemukseen on liitettävä selvitys siitä, että maksettu määrä on yhtiön omistuksessa ja hallinnassa, jollei tämä ilmene kaupparekisteriotteesta. Hakemukseen on myös liitettävä yhtiön tilintarkastajien allekirjoittama todistus siitä, että osakepääoman maksua koskevia säännöksiä on noudatettu.

Jos osakepääomaa on merkitty oikeuksin tai velvollisuuksin panna yhtiöön osaketta vastaan muuta omaisuutta kuin rahaa taikka osakepääoma on kokonaan tai osaksi maksettu muuna kuin rahana, hakemukseen on liitettävä osakeyhtiölain (624/2006) 2 luvun 8 §:n 4 momentissa tai 9 luvun 14 §:n 4 momentissa tarkoitettu lausunto.

Jos omat lisävarat täytetään vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 6 luvun 2 §:n mukaisesti osakepääoman ja takauksen yhdistelmänä, hakemukseen on liitettävä tästä selvitys.

6 §

Vastuuriskien kattaminen

Hakemukseen on liitettävä selvitys siitä, miten vaihtoehtorahastojen hoitaja täyttää vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 6 luvun 4 §:n mukaisen velvollisuutensa kattaen vastuuriskit.

7 §

Selvitys tärkeimmistä osakkeenomistajista ja osakkeenomistajien omistusosuuksista

Hakemuksesta tai sen liitteistä on käytävä ilmi vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 4 luvun 4 §:ssä tarkoitettujen vaihtoehtorahastojen hoitajan merkittävät omistajat, kunkin omistajan omistusosuuden suuruus sekä omistajien henkilö- ja yhteystiedot. Hakemukseen on liitettävä omistajina olevien luonnollisten henkilöiden virkatodistukset tai niitä vastaavat selvitykset sekä omistajina olevien oikeushenkilöiden kaupparekisteriotteet tai niitä vastaavat selvitykset. Hakemukseen on lisäksi liitettävä selvitys sellaisista sopimuksista tai muista järjestelyistä, jotka

johtavat tai saattavat johtaa tässä momentissa tarkoitettujen omistusosuuden syntymiseen.

Edellä 1 momentissa tarkoitetuista omistajista on liitettävä hakemukseen vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 7 luvun 9 §:ssä tarkoitettu ilmoitus. Ilmoituksesta sekä tiedoista ja selvityksistä, jotka ilmoitukseen on liitettävä, säädetään omistusosuuden hankkimista ja luovuttamista luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä, rahastoyhtiössä, säilytisyhteisössä, erityisessä säilytisyhteisössä, vakuutusyhtiössä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisössä ja vaihtoehtorahastojen hoitajassa koskevasta ilmoituksesta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (208/2014). Tässä momentissa tarkoitettuja tietoja ei tarvitse antaa omistajasta, joka on Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 4 §:ssä tarkoitettu valvottava.

Jos yhdenkään omistajan omistusosuus ei ole vähintään vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 4 luvun 4 §:ssä tarkoitettua kymmenen prosentin suuruisen, Finanssivalvonta voi vaatia, että 2 momentissa mainitun valtioneuvoston asetuksen 2 ja 3 §:ssä tarkoitettujen tietojen esittämisen enintään kymmenestä suurimmasta omistajasta.

8 §

Vaihtoehtorahastojen hoitajan johto

Hakemukseen on liitettävä otteet tai jäljennökset perustamissopimuksesta, yhtiökokouksen tai hallituksen kokouksen pöytäkirjasta taikka muusta vastaavasta asiakirjasta, josta ilmenevät vaihtoehtorahastojen hoitajalle valitut hallituksen varsinaiset jäsenet ja varajäsenet, yhtiölle valittu toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen sekä muu ylimpään johtoon kuuluva ja liiketoiminnasta vastaava henkilö. Hakemuksessa tai sen liitteessä on lisäksi ilmoitettava hallituksen varsinaisten jäsenten ja varajäsenten, toimitusjohtajan ja mahdollisen toimitusjohtajan sijaisen sekä muun ylimpään johtoon kuuluvan henkilön yhteystiedot, jos nämä eivät ilmene edellä tarkoitetuista pöytä- tai asiakirjoista. Hakemukseen on liitettävä sanottujen henkilöiden virkatodistukset tai niitä vastaavat selvitykset.

9 §

*Vaihtoehtorahastojen hoitajan johdon
sopivuus- ja luotettavuus selvitys*

Vaihtoehtorahastojen hoitajan hallituksen jäsenten ja varajäsenten, toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen sekä muun ylimpään johtoon kuuluvan henkilön sopivuuden ja luotettavuuden selvittämiseksi hakemukseen on liitettävä näistä henkilöistä seuraavat tiedot:

1) ansioluettelo, josta ilmenevät henkilön täydellinen nimi, henkilötunnus, syntymäpaikka, koulutus, asema vaihtoehtorahastojen hoitajassa ja mahdolliset aikaisemmat tehtävät finanssitoimialalla, aikaisempi työkokemus sekä osallistuminen merkittäviin koulutusohjelmiin tai ammatillisiin kursseihin;

2) selvitys siitä, ettei henkilö ole konkurssissa ja että hän hallitsee itseään ja omaisuuttaan;

3) ote holhousasioiden rekisteristä;

4) ote Oikeusrekisterikeskuksen velkajärjestelyrekisteristä;

5) ote Oikeusrekisterikeskuksen liiketoimintakieltorekisteristä;

6) omakätisesti allekirjoitettu kirjallinen vakuutus hyvämaineisuudesta, jonka tulee sisältää vaihtoehtorahastojen hoitajan nimi, henkilön täydellinen nimi, henkilötunnus ja mahdolliset aikaisemmat nimet, syntymäpaikka sekä vakuutus siitä, ettei henkilö ole saanut huomautusta tehtävänsä asetetulta valvontaelimeltä, taikka selvitys rikkomuksesta, josta henkilö on saanut tällaisen huomautuksen;

7) jos toinen finanssivalvontaviranomainen on tehnyt henkilöstä sopivuus- ja luotettavuus selvityksen, tieto selvityksen tuloksesta;

8) selvitys mahdollisesta muusta sellaisesta seikasta, jota henkilö pitää olennaisena arvioitaessa hänen sopivuuttaan ja luotettavuuttaan.

Vaihtoehtorahastojen hoitajan omistajana olevan yhteisön hallituksen jäsenistä ja varajäsenistä, toimitusjohtajasta ja toimitusjohtajan sijaisesta sekä muusta ylimpään johtoon kuuluvasta henkilöstä on hakemukseen liitettävä 1 momentissa tarkoitettu sopivuus- ja luotettavuus selvitys, jos yhteisön omistusosuus vaihtoehtorahastojen hoitajasta on vä-

hintään kymmenen prosenttia. Jos joku muu kuin edellä tarkoitettu taho käyttää omistajana olevassa yhteisössä tosiasiallista määräysvaltaa, tästä on annettava vastaava selvitys. Lisäksi vastaava selvitys on annettava omistajana olevasta luonnollisesta henkilöstä, jos tämän omistusosuus on vähintään kymmenen prosenttia. Tässä momentissa tarkoitettuja tietoja ei tarvitse antaa omistajasta, joka on Finanssivalvonnasta annetun lain 4 §:ssä tarkoitettu valvottava.

Jos Finanssivalvonnalla ei ole oikeutta saada vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 6 luvun 5 §:n 2 momentissa tarkoitettua asian selvittämiseksi toisesta valtiosta rikosrekisterin otetta, hakemukseen on liitettävä rikosrekisterilaissa (770/1993) tarkoitettua rikosrekisterin otetta vastaava viranomaisen tai muun rekisterinpitäjän antama rekisterin ote tai todistus.

10 §

*Vaihtoehtorahastojen hoitajan
tilintarkastajat*

Hakemuksesta tai sen liitteistä on käytävä ilmi vaihtoehtorahastojen hoitajan tilintarkastajien nimet sekä se, kuka tilintarkastajista tai mikä tilintarkastusyhteisöistä on vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 6 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitettu KHT-tilintarkastaja tai KHT-tilintarkastusyhteisö.

11 §

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Vaihtoehtorahastojen hoitajan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta on liitettävä toimilupahakemukseen kuvaus tai selvitys, jollei vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 5 §:n 1 momentissa tarkoitettua komission delegoidusta asetuksesta muuta johdu:

1) vaihtoehtorahastojen hoitajan organisaatiosta, tehtävien ja vastuiden jaosta, päätöksentekojärjestelmästä, palkattavan henkilöstön määrästä sekä henkilöstölle asetettavista ammatillisista vaatimuksista;

2) sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja liiketoiminnasta riippumattoman riskienhallinnan arvioinnin järjestämisestä;

3) sisäisen tarkastuksen järjestämisestä;
4) toimintojen laillisuuden ja sisäisten menettelytapojen noudattamisen valvonnan järjestämisestä;

5) niistä järjestelmistä ja menetelmistä, joilla vaihtoehtorahastojen hoitajan on tarkoitus seurata ja hallita vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 6 luvun 2 §:ssä tarkoitettuja riskejä;

6) riittävän tiedonkulun sekä riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan turvaamisesta ulkoistettavien toimintojen osalta;

7) vaihtoehtorahastojen riskien tunnistamis-, mittaamis-, seuranta- ja valvontajärjestelmistä;

8) kirjanpitojärjestelmästä ja kirjanpitomenetelmistä;

9) tietojärjestelmistä, tietohallintostrategiasta ja tietohallinto-organisaatiosta sekä ulkoistettavista tietotekniikkapalveluista;

10) tietoturvallisuusorganisaatiosta, -vastuista ja -periaatteista ja tietoturvallisuuteen liittyvien riskien hallinnasta;

11) tietoturvallisuuteen liittyvistä keskeisistä ohjeista;

12) vaihtoehtorahastojen hoitajan varautumisesta toiminnan jatkumiseen häiriötilanteissa;

13) vaihtoehtorahastojen hoitajan keskeisten toimintojen jatkuvuussuunnitelmista.

Hakemukseen on lisäksi liitettävä vaihtoehtorahastojen hoitajan päätöksentekovelvoitteiden työjärjestykset sekä vaihtoehtorahastojen hoitajassa sovellettavat sisäiset toimintaohjeet.

12 §

Toiminnan järjestämiseen ja menettelytapoihin liittyvät vaatimukset

Jos vaihtoehtorahastojen hoitaja tarjoaa sijoitus- tai oheispalveluja, toimilupahakemukseen on liitettävä selvitys siitä, miten vaihtoehtorahastojen hoitajassa huolehditaan sallittujen sijoitus- ja liitännäispalvelujen tarjoamiseen liittyvän toiminnan järjestämisestä ja asiakassuhteissa noudatettavia menettelytapoja koskevien säännösten sekä markkinoiden väärinkäytön estämistä koskevien säännösten noudattamisesta.

13 §

Asiakkaan tunnistamis- ja tuntemisjärjestelmä

Hakemukseen on liitettävä selvitys ja johdon hyväksymät sisäiset ohjeet asiakkaan tunnistamis- ja tuntemisjärjestelmästä ja siitä, miten varmistetaan rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämiseksi annettuihin säännöksiin ja määräyksiin sisältyvän huolellisuus- ja ilmoitusvelvollisuuden noudattaminen. Hakemukseen on lisäksi liitettävä selvitys tunnistamisasiakirjojen säilyttämisestä, vastuuhenkilöistä ja henkilökunnan koulutusohjelmasta.

14 §

Erityisen säilytysyhteisön toimilupahakemukseen liitettävät tiedot

Erityisen säilytysyhteisön toimilupahakemukseen on liitettävä kuvaus tai selvitys:

1) siitä vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 15 luvun 2 ja 3 §:ssä tarkoitettua toiminnasta, jota yhteisö aikoo harjoittaa;

2) järjestelmistä ja menetelmistä, joilla erityisen säilytysyhteisön on tarkoitus toteuttaa vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 15 luvun mukaiset tehtävänsä.

Erityisen säilytysyhteisön toiminnan järjestämisestä, sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta on liitettävä toimilupahakemukseen kuvaus tai selvitys:

1) erityisen säilytysyhteisön organisaatiosta, tehtävien ja vastuiden jaosta, päätöksentekojärjestelmästä, palkattavan henkilöstön määrästä sekä henkilöstölle asetettavista ammatillisista vaatimuksista;

2) sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja liiketoiminnasta riippumattoman riskienhallinnan arvioinnin järjestämisestä;

3) sisäisen tarkastuksen järjestämisestä;

4) toimintojen laillisuuden ja sisäisten menettelytapojen noudattamisen valvonnan järjestämisestä;

5) järjestelmistä ja menetelmistä, joilla erityisen säilytysyhteisön on tarkoitus seurata ja hallita toimintaansa liittyviä riskejä;

6) kirjanpitojärjestelmästä ja kirjanpitomenetelmistä;

7) tietojärjestelmistä, tietohallintostrategiasta ja tietohallinto-organisaatiosta sekä ulkoistettavista tietotekniikkapalveluista;

8) tietoturvallisuusorganisaatiosta, -vastuista ja -periaatteista sekä tietoturvallisuuden liittyvien riskien hallinnasta;

9) tietoturvallisuuteen liittyvistä keskeisistä ohjeista.

Hakemukseen on lisäksi liitettävä erityisen säilytysyhteisön päätöksentekovelinten työjärjestykset sekä sovellettavat sisäiset toimintaohjeet.

Erityisen säilytysyhteisön toimilupahakemukseen sovelletaan lisäksi, mitä säädetään:

1) 2 §:ssä toimiluvan hakijaa koskevista tiedoista;

2) 4 §:ssä taloudellisista toimintaedellytyksistä, lukuun ottamatta 2 momentin 1 kohdassa mainittua selvitystä;

3) 5 §:n 1—3 momentissa vähimmäispääomasta kuitenkin siten, että vähimmäispääomalla tarkoitetaan vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 14 luvun 7 §:ssä tarkoitettua vähimmäispääomaa;

4) 7 §:ssä tärkeimmistä osakkeenomistajista ja osakkeenomistajien omistusosuuksista tehtävästä selvityksestä;

5) 8 §:ssä johdosta tehtävästä selvityksestä;

6) 9 §:ssä johdon sopivuus- ja luotettavuusselvityksestä;

7) 10 §:ssä tilintarkastajista;

8) 13 §:ssä asiakkaan tunnistamis- ja tuntemisjärjestelmästä.

15 §

Seuraamukset

Tämän asetuksen rikkomisesta on säädetty rangaistus rikoslain (39/1889) 16 luvun 5, 7 ja 8 §:ssä.

16 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 29 päivänä maaliskuuta 2014.

Helsingissä 20 päivänä maaliskuuta 2014

Elinkeinoministeri *Jan Vapaavuori*

Lainsäädäntöneuvos *Ilkka Harju*